

GŁOS PRZEDSIĘBIORCY

WYDAWNICTWO ZACHODNIEJ IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ

Numer 10 (191)/2024

**MARCIN
JABŁOŃSKI**
MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIEGO

**KATARZYNA
STOLARZ**
TOYOTA
JEST MARKĄ,
KTÓRA KREUJE
TRENDY

**GALA
20-LECIA
ZIPH
RELACJA**

Biura na wynajem	3
Gala 20-lecia ZIPH	4-5
Wywiad z Marcinem Jabłońskim, Marszałkiem Województwa Lubuskiego	6-7
HRowym okiem – Edyta Hubska	8
Głos rozsądku? – Marcin Sasim	8
Promocja marek eksportowych	9
Z wizytą u członka ZIPH – Toyota Stolarz	10-11
Neuroróżnorodność to specyfika nas wszystkich	13
Lubuski Fundusz Poręczeń Kredytowych	14
Sytuacja gospodarcza w branżach	15
Lubuski biznes w liczbach	16

Szanowni Państwo

Za nami gala 20-lecia Zachodniej Izby Przemysłowo-Handlowej. W gościnnych progach Teatru im. Juliusza Osterwy w Gorzowie mieliśmy okazję wspólnie świętować nasz okrągły jubileusz. Niewątpliwie była to okazja, aby skierować słowa wdzięczności naszym Partnerom oraz Przyjaciółom za współpracę i zaangażowanie w rozwój Izby przez minione dwie dekady. Pięknie dziękujemy za Waszą obecność. Szczególne ukłony kierujemy w stronę naszych sponsorów, bez których organizacja tak okazałego wydarzenia byłaby niemożliwa.

Przed nami nowe wyzwania. Choć sytuacja gospodarcza nie rozpieszcza, a napływ środków z KPO wciąż się opóźnia, przedsiębiorcy muszą robić swoje. W ostatnich tygodniach rozpoczęliśmy realizację dwóch ważnych działań. Pierwsze z nich – Lubuskie Bony Rozwojowe – dają Wam możliwość uzyskania dofinansowania do kształcenia pracowników. Rozwijanie kadry to ważny aspekt w kontekście coraz szybszego rozwoju technologii, systemów informatycznych czy sztucznej inteligencji. Zwracając się do Izby możecie otrzymać pokrycie nawet 85% kosztów szkoleń, kursów czy studiów podyplomowych. Zachęcam do korzystania z oferty.

We wrześniu rozpoczęliśmy również organizację praktyk i staży uczniów lubuskich szkół zawodowych. W dobie nierównowagi na rynku pracy to ciekawa alternatywa, dzięki której możecie poprzez staż wyłowić tych najbardziej obiecujących, którzy wchodząc za chwilę na rynek pracy otrzymają szansę, aby zasilić Wasz zespół. To klasyczna sytuacja win-win, gdzie korzystają obie strony. Zainteresowanych zapraszam do kontaktu z naszą Izbą.

Zapraszam do lektury bieżącego numeru Głosu Przedsiębiorcy.

Z poważaniem

Kamila Szwajkowska

Dyrektor ZIPH

GŁOS PRZEDSIĘBIORCY

Wydawca:

Zachodnia Izba
Przemysłowo-Handlowa
w Gorzowie Wielkopolskim.

Redakcja:

Tomasz Molski (redaktor naczelny),
Jarosław Libelt (Wydawnictwo
„In Plus”, tel. 609 22 35 79)

Opracowanie graficzne:

Monika Szalczyńska
topotypo@topotypo.pl

Współpracownicy:

Kamila Szwajkowska,
Edyta Hubska, Agnieszka Anacka.

Adres:

ul. Kosynierów Gdyńskich 108
66-400 Gorzów Wielkopolski,

T: +48 696 007 665

E: info@ziph.pl

W: www.ziph.pl

TO MOŻE BYĆ TWOJE NOWE BIURO

- NOWOCZESNY I ELEGANCKI BUDYNEK BIUROWY
- POŁOŻENIE W CENTRUM MIASTA Z FUNKCJONALNYM PARKINGIEM
- PRZESTRZEŃ NA 4 KONDYGNACJACH
- CAŁKOWITA POWIERZCHNIA 1808, 55 m²
- ISTNIEJE MOŻLIWOŚĆ WYDZIELENIA CZĘŚCI POMIESZCZEŃ

PLANOWANY TERMIN ZAKOŃCZENIA INWESTYCJI: I KWARTAŁ 2025

Właściciel nieruchomości:

LGK Jarosław Łoń

Lokalizacja: Walczaka 3, 66-400 Gorzów Wielkopolski

 +48 575 113 215

 biuro@walczaka3.pl

WIELE WSPANIALE ZAPISANYCH KART

30 września w gorzowskim Teatrze im. Juliusza Osterwy podczas uroczystej gali Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa świętowała 20-lecie swojej działalności. Jubileusz sprawił, że zaistniała naturalna okazja, aby podziękować wszystkim partnerom oraz przyjaciółom za współpracę i zaangażowanie w rozwój największej instytucji samorządu gospodarczego w województwie lubuskim. Nie zabrakło wspomnień czy podsumowań, ale w wystąpieniach i rozmowach wspominano także o ambitnych planach. To było prawdziwe izbowe święto.

Na wiele minut przed rozpoczęciem gali teatralne foyer tętniło życiem. Znamienici goście dużo wcześniej zameldowali się na miejscu wydarzenia i... tak rozpoczęła się radosna celebrowanie. A uczciwie trzeba przyznać, że byto co świętować. Od momentu założenia dwie dekady temu (dokładnie w 2004 roku), Izba stanowi organizację, która skupia przedsiębiorców głównie z zachodniej Polski. ZIPH reprezentuje interesy blisko czterystu podmiotów gospodarczych, dla których od 20 lat pracuje na rzecz tworzenia dogodnych warunków do rozwoju, poszerzania międzynarodowych kontaktów gospodarczych oraz wspierania inicjatyw firm zrzeszonych w Izbie. I tę ogromną aktywność uwypuklił na wstępie gali prezes Jerzy Korolewicz: - *Minione 20 lat to setki wydarzeń, spotkań, projektów oraz wiele wspaniałych zapisanych kart, które stworzyły podwaliny do dzisiejszej siły i pozycji samorządu gospodarczego w Lubuskiem.*

Po licznych okolicznościowych przemówieniach, w których doceniano działalność izby i przekazywano okazałe życzenia, prowadząca uroczystość Marta Liberowska wywoła na scenę osoby, które w sposób szczególny przyczyniły się do rozwoju ZIPH. Z rąk prezesa Korolewicza oraz przewodniczącego rady Romana Mizernego tytuł „Honorowego Członka ZIPH” za zasługi dla rozwoju Izby oraz samorządu gospodarczego otrzymali: Jerzy Kaszyca, Zdzisław Czekata, Władysław Komarnicki oraz Stanisław Owczarek.

W kolejnej części wyróżniono członków Izby, którzy w sposób szczególny, w ciągu minionych 20 lat, wnieśli wkład w rozwój instytucji. Statuetkę „Firma 20-lecia ZIPH” otrzymali:

- Arctic Paper Kostrzyn S.A. z Kostrzyna nad Odrą
- BORNE FURNITURE Sp. z o.o. z Gorzowa
- CENTRUM ENERGETYKI ODNAWIALNEJ SP. Z O.O. z Sulechowa
- EDF Renewables Polska Sp. z o.o. z Gorzowa
- FRANCEPOL Sp. z o.o. z Zielonej Góry
- Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku
- GOTECH Sp. z o.o. z Gorzowa
- GTHZ "GOREX" Sp. z o.o. z Gorzowa
- HOLDING-ZREMB Gorzów S.A.
- ICT Poland Sp. z o.o. z Kostrzyna nad Odrą
- Inneko Sp. z o.o. z Gorzowa
- KASKAT DAIRY Sp. z o.o. z Gorzowa
- Klim Brokers Sp. z o.o. z Gorzowa
- KOMAGES Sp. z o.o. z Janczewa
- Kostrzyńsko - Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.
- LEKS Sp. z o.o. z Gorzowa
- LUG LIGHT FACTORY SP. Z O.O. z Zielonej Góry
- METRO-GEWERT z Gorzowa
- Zachodnie Centrum Konsultingowe Euro Invest Sp. z o.o. z Gorzowa
- Zakład Mechaniczny MESTIL Sp. z o.o. z Gorzowa.

- *Wszyscy w biurze izby cieszymy się z dzisiejszej uroczystości. Dwadzieścia lat zawiera w sobie ogromny dorobek naszej pracy. Mam na myśli te wszystkie inicjatywy: codzienne spotkania z przedsiębiorcami, kursy, szkolenia, petycje czy projekty unijne. Pragnę też zapewnić, że nieustannie myślimy o przyszłości i rozwoju. Zapraszam więc wszystkich zainteresowanych współpracą do kontaktu. Jako dyrektor biura jestem przekonana, że wszystko co najlepsze dla Zachodniej Izby Przemysłowo-Handlowej jest wciąż przed nami – tak poproszona o podsumowanie działalności powiedziała Kamila Szwałkowska, dyrektor biura ZIPH.*

Po części oficjalnej nastąpił akcent artystyczny, czyli występ zespołu „Filar Jazz Big-Band”. Na scenę wkroczył szef istniejącego od 1980 roku gorzowskiego jazz klubu i zapowiedział znakomitych muzyków grających pod dyktando Roberta Matykiewicza. Wspaniałą ozdobą całej gali okazały się utwory zaśpiewane przez zaproszoną wokalistkę Paulinę Gołębiewską.

Oczywiście na koniec wszyscy goście mogli cieszyć się specjalnie przygotowanym wielodaniowym cateringiem. Dzięki temu jeszcze przez wiele minut trwały rozmowy – i te prywatne, i te biznesowe. Bo łączenie ludzi to być może najważniejszy aspekt funkcjonowania Zachodniej Izby Przemysłowo-Handlowej. Od ponad 20 lat.

Jarostaw Libelt

PARTNERZY GALI 20-LECIA ZIPH

JESTEM PRZEKONANY, ŻE LUBUSCY PRZEDSIĘBIORCY DOBRZE WYKORZYSTAJĄ SWOJĄ SZANSĘ

Rozmowa z Marszałkiem Województwa Lubuskiego **Marcinem Jabłońskim**

Rozpoczęła się nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej. Na jakie środki w ramach Funduszy Europejskich dla Lubuskiego 2021-2027 mogą liczyć przedsiębiorcy?

W Unii Europejskiej jesteśmy od 20 lat i w miarę upływu czasu wielu z nas zdaje się zapominać, a nawet świadomie nie doceniać korzyści, które przyniosło przystąpienie do Wspólnoty. Podróżowanie, praca oraz nauka wewnątrz Unii stały się dla Polaków codziennością. Otwartość granic oraz wspólny rynek zmieniły nasze postrzeganie świata i dały impuls do ogromnych zmian społecznych. Fundusze Europejskie zmieniły nasze najbliższe otoczenie, nasz region. Dzięki nim marzenia, plany i kreatywność mieszkańców przerażają się w realne inwestycje.

Już od pierwszych lat korzystania z Funduszy Europejskich przedsiębiorcy i przedsiębiorczość zajmowały istotne miejsce na mapie dotacji. Nie mam na myśli tylko dużych projektów infrastrukturalnych. Te oczywiście pozwalały na zakup linii produkcyjnych czy innych drogich urządzeń. Szczególnie w pierwszych latach po akcesji było to ogromnie ważne, aby lubuskie przedsiębiorstwa mogły konkurować na otwartym europejskim rynku. Za tym poszło też wsparcie w postaci budowy parków technologicznych, uzbrojenia stref przemysłowych. Dla wielu lubuskich gmin, miast miasteczek dało to impuls do rozwoju i przyniosło nowe miejsca pracy. Nie wolno pominąć unijnego wsparcia na otwarcie własnej działalności gospodarczej lub bonów na innowacje. Wiele małych firm zawdzięcza takim dotacjom swoje pierwsze poważne kroki.

Jak duże było to wsparcie dla lubuskich firm?

W latach 2014-2020 w naszym regionie, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, zrealizowanych zostało 236 projektów skierowanych na

fot. Katarzyna Jach/Lubuskie.pl

wsparcie przedsiębiorczości, o łącznej wartości unijnego dofinansowania na niebagatelną kwotę ponad 758 mln zł.

Wróćmy do meritum. Przedsiębiorcy jakich dziedzin czy branż mogą liczyć na wsparcie obecnie?

Na przestrzeni lat projekty, które można realizować z wykorzystaniem środków unijnych mocno się zmieniły. Dzisiaj jest to budowanie bardziej konkurencyjnej, inteligentnej Europy dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej.

W obecnej perspektywie unijnej przedsiębiorcom zadedykowano Priorytet 1. Fundusze Europejskie dla lubuskiej gospodarki, na który przeznaczono ponad 418 mln zł z kasy unijnej. Na dofinansowanie mogą liczyć szczególnie inicjatywy zwią-

zane z badaniami i innowacjami, w tym rozwojem usług badawczo-rozwojowych, wdrażaniem wyników prac B+R, zwiększaniem potencjału działających w regionie Instytucji Otoczenia Biznesu, a także rozwoju klastrów oraz obsługi inwestora i eksportera. Mamy też środki w formie instrumentów zwrotnych, które mogą być przeznaczone na wsparcie konkurencyjności i internacjonalizacji MŚP, a także na promocję eksportu na rynku krajowym i zagranicznym.

Należy ponadto pamiętać, że rozwojowi gospodarczemu województwa służy także transformacja cyfrowa obejmująca zarówno obywateli, przedsiębiorstwa, jak i administrację. W ramach tych działań wspierane jest wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych i rozwój e-usług.

Ważnym tematem jest dziś energia i jej źródła.

Oczywiście, stąd unijne pożyczki mogą też zostać przeznaczone na poprawę efektywności energetycznej w mikro i małych przedsiębiorstwach oraz budowę i rozbudowę OZE w zakresie wytwarzania przez przedsiębiorstwa energii elektrycznej oraz ciepła. Na ten cel w programie zapisano ponad 155 mln zł.

Kolejnych 124 mln zł zostało przeznaczone na działania związane z dostosowaniem pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnią zagrożenia dla zdrowia.

Proszę przybliżyć najważniejsze inwestycje samorządu województwa w najbliższych latach. Na jaki model rozwoju stawia się w Lubuskim?

Na 46 priorytetowych inwestycji województwa lubuskiego w perspektywie wieloletniej wskazuje Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030. Są one ujęte w wymiarze gospodarczym, społecznym, przestrzennym oraz pod kątem działań na rzecz promocji województwa lubuskiego.

Skoncentruję się na aspekcie gospodarczym. Położymy nacisk na rozwój oferty parków naukowo-technologicznych i przemysłowych. Powinny one generować innowacyjne rozwiązania dla przemysłu np. z zakresu nanotechnologii, budownictwa zrównoważonego, odnawialnych źródeł energii, technologii dla zdrowia człowieka oraz sztucznej inteligencji w obszarze biogospodarki, wody, rolnictwa i zmian klimatycznych. Silną stroną regionu jest rozwój elektromobilności, ruszyły również badania z zakresu inżynierii kosmicznej i satelitarnej.

Aby dojść do takich innowacji województwo lubuskie planuje wspierać kapitałowo komercjalizację przedsięwzięć wymagających ochrony patentowej oraz system innowacyjnych start-upów. W ślad za tym będzie wspierany system edukacji z jednej

strony poprzez modernizację infrastruktury szkolnej, a z drugiej poprzez stypendia dla studentów.

Samorząd wojewódzki planuje także inwestycje, które pozwolą wykorzystać nasze zasoby. Mam tutaj na myśli wykorzystanie odpadów o wydajności pozwalającej zagospodarować frakcję kaloryczną wytwarzaną w instalacjach komunalnych. Z drugiej strony należy kontynuować działania związane z wykorzystaniem bogatych zasobów miedzi i srebra w regionie. Współpraca z kombinatem KGHM to wyzwanie na najbliższe lata. Chodzi zarówno o eksploatację złóż miedzi, jak również np. o wyrób (nowych) produktów z miedzi, które znajdują globalnych odbiorców.

Czym promuje się województwo lubuskie?

Aspekt gospodarczy i wyjątkowy smaczny posiada promocja produktów regionalnych województwa lubuskiego, która idzie w parze z promocją turystyki i dziedzictwa kulturowego regionu. W dalszej kolejności województwo wspiera rozwiązania w zakresie polityki senioralnej i zdrowotnej w celu poprawy dostępności do usług medycznych. Gdy mówimy o dostępności już od wielu lat promowane jest dostarczanie cyfrowych usług przetwarzania i przechowywania danych, czyli odejście od papierowej dokumentacji na rzecz e-usług i e-administracji w województwie lubuskim.

Jak Pan wyobraża sobie nasz region za 6 lat?

Dynamicznie zmienia się sytuacja gospodarcza. W Europie kładziony jest nacisk na zieloną gospodarkę co jest ryzykiem i wyzwaniem dla naszego województwa. Zgodnie z obecnymi trendami przeobrażenia będzie wymagała np. branża motoryzacyjna, a produkcja części i akcesoriów motoryzacyjnych jest wiodącą branżą lubuskiego przemysłu. Wyzwaniem więc będzie opracowanie nowych technologii produkcji, jak również nowych produktów. Aby to się udało w skali całego przemysłu – nie tylko motoryzacji – potrzebna jest

ściśta współpraca rynkowych graczy. Mam na myśli sektor szkolnictwa wyższego, badawczy i instytucje otoczenia biznesu, które powinny ściśle współpracować z przemysłem.

Wyobrażam sobie, że za 6 lat ze względu na ograniczanie kosztów i optymalizację procesów wytwórczych będzie już zaawansowana automatyzacja w lubuskim przemyśle. Jest to korzystne ponieważ poprawi naszą konkurencyjność. A chciałbym, aby w regionie produkowano nie tylko części, elementy, czy akcesoria, ale aby produkcja charakteryzowała się kompleksowymi rozwiązaniami i produktami. Obserwując lubuski przemysł liczę na popularyzację druku 3D w przemyśle i ciekaw jestem czy będą wykorzystywane nowe – może jeszcze nieznanne – materiały do druku 3D. To wszystko będzie sprzyjać rozwojowi rozwiązań informatycznych, w tym również w celu zapewnienia cyberbezpieczeństwa.

Ponadto mam nadzieję, że w tym krótkim czasie sfera gospodarcza będzie uwzględniała w swoich decyzjach i działaniach kwestie związane z ochroną środowiska. Kolejną jest kwestia energii, której cena wpływa na kondycję polskich przedsiębiorstw. Chciałbym, aby w najbliższym czasie lubuskie firmy mogły korzystać z nowoczesnych rozwiązań, które wpłyną na obniżenie kosztów energii i zarazem na obniżenie kosztów produkcji przemysłowej.

A wracając do nowej perspektywy i środków w ramach Funduszy Europejskich dla Lubuskiego 2021-2027...

Nieustannie, przy każdej okazji, zachęcam Lubuszan do śmiałego sięgania po środki unijne na swoje projekty. Warto śledzić strony internetową <https://funduszeue.lubuskie.pl>, gdzie publikowane są wszelkie informacje na ten temat, aktualne nabory, wnioski, kontakty do naszych fachowców, którzy służą radą i wsparciem. Mam silne przekonanie, że podobnie jak w latach ubiegłych, lubuscy przedsiębiorcy dobrze wykorzystają swoją szansę.

Dziękujemy.

Rozmawiali:

Jarostaw Libelt i Tomasz Molski

” W Europie kładziony jest nacisk na zieloną gospodarkę co jest ryzykiem i wyzwaniem dla naszego województwa. ”

MNIEJ ZNACZY WIĘCEJ

Mówią, że pośpiech jest wskazany, ale tylko przy łapaniu pcheł. A czy nie macie wrażenia, że biznes pędzi coraz szybciej, a my razem z nim? I że wcale nie jest to korzystne, bo w tym pośpiechu tracimy coś naprawdę istotnego? Technologia, sztuczna inteligencja – one jeszcze przyspieszają ten proces

Deadliny, multitasking, "as soon as possible", projekt za projektem, klient za klientem. Przetączamy się z jednego spotkania na drugie, od Teamsa do Teamsa, realizujemy KPI-e, przeglądamy setki maili (niektórzy mówią, że dostają ich 200 dziennie!). Wszystko to pod presją oczekiwania – szefów, kolegów, samych siebie.

Z drugiej strony dział HR zastanawiają się, co jeszcze można zrobić, żeby poprawić warunki pracy, a zarządy głowią się nad tym, jak zwiększyć wydajność pracowników. A wiecie, czego najbardziej brakuje pracownikom? Czasu! Czasu na zwykłą rozmowę, na bycie dostrzeżonym i wysłuchanym. Na roz-

prawdę o trudnościach, wątpliwościach, na dostrzeżenie ich wysiłków, na docenienie. Czasami zwykłe: „dziękuję, że jesteś z nami”.

Bo człowiek, zgodnie ze swoją naturą, potrzebuje czasu, uwagi, kontaktu i relacji. Niewiele, a jednak tak wiele. Wybrzmiewa to również podczas szkoleń, które prowadzę, i w procesach coachingowych. "Gdybym tylko miała więcej czasu" – to najczęściej powtarzają menedżerowie.

Coraz więcej ludzi czuje się zmęczonych, wyczerpanych, zestresowanych, żyjących w permanentnym napięciu. Badania to potwierdzają: 46% polskich pracowników odczuwa nadmierny i chroniczny stres w pracy. Do zawodowej presji dochodzi jeszcze ta społeczna – wygląd, posiadanie, idealne wakacje, bycie zaangażowanym rodzicem, wzorowym małżonkiem. Kiedy na to wszystko znaleźć czas i energię? Może warto częściej się zatrzymać, dawać sobie więcej przestrzeni na ciszę, refleksję? Może zamiast brać udział w tym nieustannym pościgu,

powinniśmy świadomie zwalniać?

Bo jeśli w tym pędzie gubimy istotę i sens, tracimy siebie i relacje z innymi, to co nam zostaje? Mniej znaczy więcej – to nie tylko hasło utopijnych minimalistów. Prawdziwa efektywność nie wynika z nadmiernego zaangażowania czy nieustannej gonitwy za wynikami, ale ze świadomego i uważnego zarządzania sobą, biznesem i zespołem. Twórzmy świadome biznesy i miejsca pracy, gdzie każdy czuje się ważny, dostrzega sens swojej pracy, rozwija się i odnosi sukcesy – zarówno te mniejsze, jak i większe. I co równie ważne: ma czas na zwykłe życie.

Edyta Hubska

trenerka biznesu, coach kadry menedżerskiej, przedsiębiorczyni, ekspert HR.

GŁOS ROZSĄDKU?

SPACER PO GORZOWIE

Czy miejskim radnym przydałby się spacer po Gorzowie? Zaproponował to Zbigniew Rudziński. Szef PTTK Ziemi Gorzowskiej ogłosił niedawno, że kończy z oprowadzaniem mieszkańców po najciekawszych zakamarkach miasta i okolic. Pożera to za dużo czasu i energii, a Rudziński lubi nie tylko opowiadać, ale także pisać. I temu chce się poświęcić. Po 4 latach spacerów ma prawo, ale szkoda. Kończąc tę przygodę nasza go refleksja. Chce oprowadzić po mieście tych, którzy za miasto odpowiadają. Radnych. Jestem za.

Gorzów to nie Dubrownik. U nas nie kręca "Gry o tron". Rudziński zna jednak takie historie budynków, parków, rzek i ludzi w Gorzowie, że gdy opowiada o północnej stolicy lubuskiego, Dubrownik wydaje się wsią, gdzieś pod Supraślem. Słuchający ma minę, jak chłopiec na obrazie Chetmońskiego "Bociany". Praca i talent oraz umiejętność, którą nie każdy posiada. Rudzińskiego się słucha. Czy powinni

go postuchać radni? "Oni potrzebują odkryć nasze miasto" - mówi. Pewnie radni są innego zdania, ale Rudziński dodaje: traktują miasto za bardzo gospodarczo. Ja sam lubię miasto traktować bardzo gospodarczo, ale właśnie... Może Rudziński ma rację?

Narzekamy, przynajmniej ja, że Zielona Góra turystycznie jest pięć długości przed nami. Rudziński twierdzi, że nie musi tak być. I ja mu wierzę. Zieleni u nas dostatek, jezior wokół również, jest rzeka, która na szczęście płynie przez środek miasta, a nie bokiem. Jest kilka parków. Stowem, jest na czym budować. Rzeka... Wiem, że to nudne, ale uważam, że miejska architektura ma rację. Bulwarom potrzeba liftingu. I to porządnego. Co tam liftingu. Jeśli Zielona Góra może mieć „hurghadę” basenową za miliony, to my możemy mieć większe bulwary, także po drugiej stronie Warty. Samo się nie robi, możliwości można pokazać grupie radnych.

Dlaczego mamy nie planować hojnie i szeroko? W Zielonej Górze trwa obecnie

dyskusja o budowie czwartego szpitala. Po klinice, szpitalu matki i dziecka oraz onkologicznym ma powstać psychiatryczny.

To jest konkret. W Gorzowie konkretem niech będzie chociaż lifting zaniedbanych miejsc i budynków. To jest lista wstydu. Obotrycka to przecież katastrofa wizerunkowa. W dużej części odpowiada za to miasto. Cegielka po cegielce i zrobimy lepsze miasto. Takie, żeby chciało się tu żyć lub przyjeżdżać. Człowiek żyjący w mieście z możliwościami jest syty. W przeciwnym razie, jak pisał Reymont w Chtopach: komu głód kumę, temu torba matką..

Marcin Sasim

Dolnoślązak w Lubuskiem, dziennikarz Radia Zachód i TVP3 Gorzów.

PROMOCJA MARKI DLA EKSPORTERÓW

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) ogłosiła nabór, który ma na celu wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w zwiększaniu ich obecności na rynkach międzynarodowych. „Promocja marki innowacyjnych MŚP” z programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) obejmuje dofinansowanie działań promocyjnych na rynkach zagranicznych, w tym udział w wydarzeniach targowych oraz w misjach gospodarczych. Nabór potrwa od 15 października do 28 listopada 2024 roku.

„Promocja marki innowacyjnych MŚP” skierowana jest do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw działających na terenie Polski, które chcą wzmocnić swój potencjał eksportowy. Głównym celem naboru jest wsparcie polskich MŚP w budowaniu rozpoznawalności ich marek na rynkach międzynarodowych. Firmy będą mogły uzyskać dofinansowanie na działania takie jak:

Udział w międzynarodowych targach branżowych – firmy będą mogły prezentować ofertę na swoich stoiskach na targach branżowych z listy wskazanej przez PARP i dodatkowo promować swoje produkty i usługi na stoiskach narodowych, co otworzy przed nimi szansę na zdobycie nowych kontrahentów i nawiązanie międzynarodowych partnerstw biznesowych.

Udział w misjach gospodarczych – przedsiębiorstwa będą miały okazję promować swoją markę oraz produkty i usługi podczas zagranicznych misji wyjazdowych na targi lub międzynarodowe konferencje branżowe, co przyczyni się do zwiększenia ich rozpoznawalności na kluczowych rynkach.

Kampanie promocyjne – firmy będą mogły realizować kampanie marketingowe za granicą, co pomoże im dotrzeć do nowych grup docelowych i zwiększyć zainteresowanie swoimi produktami i usługami na interesujących ich rynkach.

Dofinansowanie w programie może pokryć do 50% kosztów projektu, co oznacza, że firmy muszą zapewnić wkład własny wynoszący drugie 50%. Budżet naboru wynosi 50 milionów złotych.

Kto może otrzymać dofinansowanie?

Dofinansowanie mogą otrzymać projekty obejmujące działania ukierunkowane na wzmocnienie potencjału eksportowego przedsiębiorcy MŚP na rynkach międzynarodowych, w szczególności poprzez udział w wydarzeniach targowych oraz wyjazdowych misjach gospodarczych, w celu promowania marki produktowej wnioskodawcy i Marki Polskiej Gospodarki. Lista wydarzeń targowych, na których będą realizowane stoiska narodowe dla sektora, w który wpisuje się projekt, jest

opublikowana na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

Wsparcie jest kierowane do przedsiębiorstw MŚP, które w okresie poprzedzającym rok złożenia wniosku o dofinansowanie prowadziły działalność eksportową i osiągały przychody ze sprzedaży na eksport. Wnioskodawca w ostatnim zamkniętym roku obrachunkowym powinien uzyskać co najmniej 20% przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług na eksport.

Jak aplikować?

Wnioski w ramach naboru będzie można składać elektronicznie, za pośrednictwem systemu LSI dostępnego na stronie PARP. Termin składania aplikacji rozpoczął się 15 października, a zakończy 28 listopada 2024 roku o godzinie 16:00. Cała procedura aplikacyjna jest przeprowadzana online, co ułatwia proces składania dokumentów.

Link: <https://feng.parp.gov.pl/component/grants/grants/promocja-marki-innowacyjnych-msp>

Tomasz Molski

TOYOTA JEST MARKĄ, KTÓRA KREUJE TRENDY

Wywiad z **Katarzyną Stolarz**, prezesem zarządu Toyota Stolarz Sp. z o.o.

Od lat nazwisko Stolarz kojarzy się z marką Toyota. Cofnijmy się mocno wstecz i powspominajmy, jak doszło do tego mariażu?

Historia otwarcia przez moich rodziców salonu Toyoty jest dla mnie bardzo inspirującą historią o pasji, odwadze i realizacji swoich marzeń. Mój tata miał „motoryzację” we krwi, był z wykształcenia mechanikiem samochodowym, zdobywał doświadczenie w różnych warsztatach, co pozwoliło mu na otwarcie pierwszego tak profesjonalnego warsztatu mechanicznego i blacharsko-lakierniczego.

Wszystko zmieniło pewne ogłoszenie w tygodniku Ziemia Gorzowska umieszczone przez Toyota Motor Poland. Ciekawym faktem jest to, że mój tata miał w tym czasie propozycje otwarcia salonów innych marek, a postawił na Toyotę – był wizjonerem i wierzył w potęgę To-

yoty opartą na jakości i bezawaryjności. Nie mylił się.

Czy można mówić o jakiś momentach przelomowych w historii działalności firmy?

Jednym z takich momentów była przeprowadzka z „przydomowego” salonu samochodowego przy ulicy Warszawskiej do nowoczesnego obiektu spełniającego wymagania Klientów.

Bez wątplenia takim momentem przelomowym, a jednocześnie najtrudniejszym, było też przejęcie przeze mnie funkcji prezesa zarządu w nowo powstałej spółce Toyota Stolarz, po śmierci mojego taty. To był trudny czas, tym bardziej, że przypadł na początek pandemii. Wtedy byłam przekonana, że trudniej być nie może - nie wiedzieliśmy co nas czeka, jak rynek i klienci zareagują na te wszystkie zmiany i kobietę na

stanowisku prezesa w typowo męskiej branży.

Udało się?

Cechują mnie odwaga i determinacja, a w życiu kieruję się słowami Nelsona Mendeli „Zawsze wydaje się, że coś jest niemożliwe, dopóki nie zostanie to zrobione”. Dlatego z pełną odpowiedzialnością podjęłam wyzwanie.

Oczywiście byłam do tego przygotowana – skończyłam studia kierunkowe na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu, a po ich ukończeniu, w 2005 roku, rozpoczęłam pracę w salonie rodziców – oficjalnie na stanowisku doradca ds. sprzedaży samochodów – jednak przy niewielkim składzie osobowym, pełniłam funkcję recepcji, działu marketingu, doradcy ubezpieczeniowego i kredytowego, z czasem zaczęłam wspierać pracę serwisu. Przejście przez taką

ścieżkę, przez większość stanowisk, we wszystkich działach, pozwoliło mi na zdobycie kompleksowej wiedzy merytorycznej i przygotowało mnie do pełnienia obecnej funkcji.

Ile osób pracuje obecnie w Toyota Stolarz?

Pierwszy samochód Toyoty w salonie rodziców został sprzedany w lipcu 1997 roku – trzonem zespołu byli moi rodzice, którzy zajmowali się absolutnie wszystkim. Z czasem zatrudnienie w całej firmie powiększyło się do 5 osób. W tej chwili zespół Toyota Stolarz liczy 48 osób i nieustannie się powiększa. Mamy dział sprzedaży samochodowych nowych, dział sprzedaży samochodów używanych, dział flotowy, dział Toyota Professional (samochody użytkowe), dział ubezpieczeń, dział blacharsko-lakierniczy, dział serwisu mechanicznego, dział call-center oraz działy kadr i księgowości. Mamy bardzo rozbudowaną strukturę organizacyjną i bardzo przejrzyste systemy motywacyjne, a dzięki temu każdy wie, za co jest odpowiedzialny.

Zgrany i zmotywowany zespół przekłada się na wysoką jakość obsługi.

Uważam, że jedno z moich większych osiągnięć zawodowych, to zbudowanie tzw.: dream teamu

– zespołu Toyota Stolarz, ludzi pełnych pasji i zaangażowania, którzy lubią swoją pracę.

Jakie modele cieszą się największą popularnością? Czy porównując cały okres funkcjonowania firmy, możemy mówić o jakichś modach lub tendencjach zakupowych na dany model?

W tej chwili mamy już w swojej ofercie pełną gamę samochodów: od osobowych, po sportowe i użytkowe. Na pewno pomożemy dobrać model odpowiedni do potrzeb i przeznaczenia. Z pewnością Klienci przesiedli się do większych samochodów – niegdyś „królowaty” samochody z segmentu A i B – czyli odpowiednik Aygo i Yaris.

Nie zapomnę mody na samochody typu VAN, tak zwane samochody „z kratką”.

Toyota jest marką, która kreuje trendy zarówno wśród gamy modelowej samochodów, jak i rozwiązań technologicznych. To od Toyoty Rav4 zaczęła się światowa moda na SUV-y – obecnie najchętniej kupowanymi samochodami są właśnie te „wyższe” modele. Mamy prawie 30-letnie doświadczenie w produkcji technologii hybrydowej. To my zaczęliśmy „przesadzać” fanów diesla na bardziej ekonomiczne i ekologiczne jednostki.

Na co warto zwrócić uwagę przy zakupie nowego samochodu?

Zdecydowanie na takie aspekty jak niska utrata wartości i wysoka wartość przy odsprzedaży. Również na niskie koszty eksploatacji, bezawaryjność, wygodne i kompleksowe finansowanie.

Warto też rozważyć wygodę związaną z pozostawieniem swojego sa-

mochodu w rozliczeniu – dlatego w Toyota Stolarz możemy zaoferować największą w rejonie gamę samochodów używanych.

Sprzedaż aut to najważniejsza usługa w Toyota Stolarz, ale nie jedyna...

Zgadza się. Zależy nam na jak najbardziej kompleksowej obsłudze klienta i dlatego nasza rola jest bardziej doradcza, niż typowo sprzedażowa. Możemy klientowi zaproponować nowy samochód oraz najkorzystniejsze rozwiązania finansowe, ubezpieczeniowe i związane z szeroko pojętą obsługą aftersales.

Nowoczesna forma zakupu KINTO, skierowana zarówno do klientów pry-

watnych, jak i firmowych, pozwala nie martwić się o eksploatację samochodu. W jednej racie, przez cały okres trwania umowy, zawarte jest finansowanie, ubezpieczenie, koszty serwisu czy nawet wymiana sezonowa opon. A po

wybranym okresie odkupujemy samochód od klienta, żeby mógł cieszyć się nowym modelem Toyoty. Już łatwiej być nie może! Szanujemy czas naszych Klientów.

Pomówmy jeszcze o waszej działalności w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu.

Oczywiście, bo Toyota Stolarz Sp. z o.o. to coś więcej, niż tylko interes. Od wielu lat angażujemy się w działalność charytatywną, wspieramy sport – od golfa, poprzez piłkę nożną, do ostatnio reaktywowanej drużyny siatkarskiej. Rozpoczęliśmy właśnie współpracę ze szkołą zawodową, żeby pomóc w edukacji kolejnych pokoleń ekspertów. Chcemy dać sygnał, że warto zostać w Gorzowie, pokazując, jakie są możliwości rozwoju zawodowego oraz osobistego. Wspieramy lokalny biznes i zależy nam na wspieraniu lokalnej społeczności. Z tego powodu chętnie zaprosimy do współpracy firmy, które chcą prowadzić biznes społecznie odpowiedzialny. Dla nas zawsze największą wartością będą ludzie.

Dziękuję.

Rozmawiał Jarosław Libelt

” Toyota jest marką, która kreuje trendy zarówno wśród gamy modelowej samochodów, jak i rozwiązań technologicznych.

”

ta i dlatego nasza rola jest bardziej doradcza, niż typowo sprzedażowa. Możemy klientowi zaproponować nowy samochód oraz najkorzystniejsze rozwiązania finansowe, ubezpieczeniowe i związane z szeroko pojętą obsługą aftersales.

LUBUSKIE BONY ROZWOJOWE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW I ICH PRACOWNIKÓW

Zdobądź dofinansowanie na:

- ✓ **Szkolenia**
- ✓ **Studia podyplomowe**
- ✓ **Doradztwo**
- ✓ **Egzaminy**

NEURORÓŻNORODNOŚĆ TO SPECYFIKA NAS WSZYSTKICH

Za nami kolejna, niezwykle udana, choć nie dla wszystkich oczywista konferencja. Sala konferencyjna przy Zespole Szkół Gastronomicznych w Gorzowie wypełniła się 24 września, a powodem była konferencja „*Neuroróżnorodność na rynku pracy i w edukacji przez całe życie w województwie lubuskim*”. Wydarzenie zorganizowała Zachodnia Izba Przemysłowa-Handlowa we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Zielonej Górze.

Na początku trzeba wspomnieć o motywach zaangażowania ZIPH w to – nie bójmy się tego słowa – sympozjum. Mówi prezes Jerzy Korolewicz:

- *Chcemy dotrzeć do przedsiębiorców z informacją zarówno o talentach, jak i ograniczeniach. A to wszystko może pasować i doprowadzić do dania szansy, tak, aby wzbogacić swój personel o ludzi charakteryzującymi się nierzadko wyjątkowymi umiejętnościami. Pragniemy też pokazać, jakie warunki warto zapewnić, aby zrozumieć potrzeby takich osób. Najważniejsze, aby podjąć obustronny wysiłek, bo to naprawdę przynosi w wielu przypadkach znakomite efekty. Oczywiście ten wysiłek musi być o wiele większy ze strony przedsiębiorców, szkół czy doradców zawodowych, a niżeli tych młodych, pragnących być użytecznymi, ludźmi.*

Temat konferencji został potraktowany w sposób niezwykle kompleksowy. Wpierw głos zabrała Anna Janiak, pedagogka specjalna z Fundacji FIONA. Dzieliła się ona swoim niezwykle bogatym doświadczeniem: - *Neuroróżnorodność to specyfika nas wszystkich. Rozwijamy się w różnych neurotypach, mamy rozmaite swoje cechy indywidualne, potencjały, zasoby i wyzwania. Świadomość tego, że jesteśmy różni, a w związku z tym mamy prawo do bycia sobą, jest niezwykle ważna.*

W swoim wystąpieniu, które stanowiło doskonały wstęp do kolejnych etapów, prelegentka opowiedziała m.in. o swojej pracy w zespole autystycznym.

Z kolei Jacek Śmigiel reprezentujący Head of Tutors oraz asperIT.com Sp. z o.o. opowiedział o korzyściach i wyzwaniach, jakie płyną z racji zatrudnienia osób neuroróżnorodnych: - *Musimy akceptować rzeczywistość, a neuroróżnorodność jest faktem społecznym. Mówimy o dużym odsetku naszej populacji, bo aż o 20% społeczeństwa. Podstawowa zachęta: otwórzmy się na to, co jest wokół. Dalej mogę zaświadczyć, że osoby, o których dzisiaj mówimy, mogą zagwarantować w przypadku zatrudnienia olbrzymie korzyści. Mówimy po pierwsze o wartościach miękkich w zespole, a więc wyższym poziomie współpracy, innowacyjności czy nieszablonowym sposobie myślenia. Ale te wartości miękkie powodują, że przychodzą również te twarde, na czele z wynikami finansowymi.*

Z pewnością przedsiębiorcy z dużym zainteresowaniem wystuchali kolejnego prelegenta, czyli doktora Michała Urbana. Zaproszony z Gdyni radca prawny (kancelaria UrbanLegal) w sprawny sposób przybliżył rozmaite aspekty normatywne, z jakimi należy liczyć się w procesie zatrudniania. Konkluzja z tego wystąpienia była bardzo czytelna: warto niewątpliwie wiedzieć, co jest korzystne z punktu widzenia prawa pracy zarówno dla pracodawcy, jak i zatrudnionych, bo czasami zamiast pomóc sobie nawzajem, można wyrządzić szkodę.

Nie zabrakło również części artystycznej. W czterech własnych utworach wystąpił przed liczną zebraną publicznością zespół „Autistica” złożony z uczniów ze spektrum autyzmu. Po członkach zespołu widać było wielką radość płynącą ze wspólnego grania oraz olbrzymią szczerą przekazywaną za co należą się duże brawa.

Sporą popularnością cieszyła się strefa networkingowa z ekspozycją stanowisk do nauki i pracy przyjaznych sensorycznie. W specjalnie przygotowanej sali projektantka wnętrz Katarzyna Zakrzewska pokazała, jak w sposób przyjazny sensorycznie przygotować miejsce do nauki i do pracy.

Wtorkowe spotkanie płynnie poprowadził specjalnie utworzony na tę okazję duet czyli Agnieszka Besczczyńska (ZIPH) oraz Szymon, uczeń ze spektrum autyzmu.

- *Jako organizatorzy jesteśmy niezmiernie zadowoleni z przebiegu konferencji oraz dużego zainteresowania uczestników zaproponowaną tematyką. Atmosfera była pełna inspiracji, a prelekcje i dyskusje pokazały, jak wiele możemy zrobić dla osób neuroróżnorodnych na rynku pracy i w edukacji - mówi Agnieszka Besczczyńska, moderatorka konferencji.*

Jarosław Libelt

Jarosław Libelt

Konferencja w ramach projektu pt. „Umiejętności tworzą możliwości” realizowanego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), inwestycji A3.1.1 „Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”

SZYBKOŚĆ DECYZJI I BRAK BIUROKRACJI

Rozmowa z Panem **Waldemarem Motyką** – Prezesem Zarządu LFPK Sp. z o.o.

LFPK już ponad 22 lata wspiera lubuskich przedsiębiorców w ich dążeniach do rozwoju, dając możliwość uzyskania zabezpieczenia w formie poręczenia kredytu, pożyczki, leasingu, ale także poręczeń przetargowych.

Lubuski Fundusz Poręczeń Kredytowych działa na rynku już od ponad 20 lat. Proszę przybliżyć nam profil działalności spółki.

Fundusz powstał 2002 roku z inicjatywy samorządu województwa lubuskiego oraz przy wykorzystaniu między innymi jego środków finansowych. LFPK aktywnie wspiera mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa w ułatwianiu im dostępu do finansowania,

realizowaniu inwestycji a więc rozwoju naszej lokalnej przedsiębiorczości. Chciałbym podkreślić, że nie jesteśmy podmiotem komercyjnym. Mamy misję, którą jest wspieranie przedsiębiorczości w naszym regionie, dlatego nasze produkty mogą być i są atrakcyjne cenowo.

Oferta funduszu sukcesywnie się poszerza. To już nie tylko poręczenia kredytów jak sugeruje nazwa spółki. Z jakich produktów LFPK mogą skorzystać lubuscy przedsiębiorcy?

Tak, dokładnie. Obecnie mamy szeroką paletę wsparcia lubuskich przedsiębiorców, zaczynając od poręczeń kredytów i pożyczek, poprzez poręczenia leasingów a kończąc na poręczeniach przetargowych.

Dla firm startujących w przetargach posiadamy atrakcyjne produkty w postaci poręczenia wadium czy należytego wykonania umowy. Poręczenia mogą stanowić zabezpieczenie przetargów realizowanych zarówno w oparciu o Prawo zamówień publicznych, ale również organizowanych poza w/w ustawą m.in. przez spółdzielnie mieszkaniowe, spółki wodne, przedsiębiorstwa energetyczne, podmioty sektora finansów publicznych. Kwota poręczenia wadium to nawet 700 tys. zł na okres do 90 dni. Poręczenie

należytego wykonania umowy oraz rękojmi za wady natomiast może wynosić nawet 1 mln złotych i zostać udzielane na okres do 132 miesięcy. Wyżej wymienione poręczenia przyznawane są naszym klientom w ramach rocznych pakietów.

Jakie korzyści może osiągnąć przedsiębiorca zgłaszający się do Funduszu po poręczenie?

Przedsiębiorcy, którzy już skorzystali z naszych produktów, chwalą sobie szybkość decyzji i brak biurokracji. Niejednokrotnie podkreślany jest dobry kontakt z przedstawicielami Funduszu i wzajemne zrozumienie potrzeb.

Korzyści dla firm korzystających z zabezpieczenia kredytów to przede wszystkim **brak potrzeby zastawiania własnego majątku np. obciążania hipoteką nieruchomości**. Jest to szczególnie istotne dla firm, które nie posiadają wystarczającego majątku trwałego, aby zabezpieczyć kredyt czy pożyczkę i właściciele muszą obciążać własne mieszkania lub domy.

Firmy startujące w przetargach mogą odnieść maksimum korzyści dzięki współpracy z Funduszem, nie muszą blokować gotówki, gdyż za symboliczną opłatą mogą zamienić wadium pieniężne na nasze poręczenie. Daje to możliwość startu w wielu przetargach jednocześnie bez konieczności zamrażania pieniędzy, które to z kolei mogą być wykorzystane na finansowanie bieżącej działalności.

Klienci którzy wygrali już przetarg często potrzebują zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Trudności oraz koszty uzyskania takiego zabezpieczenia na rynku komercyjnym obciążają finansowo firmy realizujące zamówienia. Dzięki naszym poręczeniom firmy mogą sprawniej realizować kontrakty.

Jakie zatem cele, plany, zadania stoją aktualnie przed Funduszem?

Pierwsza grupa zadań to zdecydowane działania zmierzające do zwiększania wartości udzielanych poręczeń. Prowadzimy rozmowy, spotkania ze wszystkimi uczestnikami rynku: bankami, funduszami pożyczkowymi, innymi instytucjami finansowymi ale również bezpośrednio z biznesem oraz szeroko pojętym otoczeniem biznesowym. Chcemy nadal poszerzać rozpoznawalność samego funduszu poprzez aktywną obecność w gospodarczym życiu województwa.

Plany długookresowe Zarządu Funduszu to ogólnie rzecz biorąc rozszerzenie zakresu działalności w zależności od aktualnych potrzeb rynku.

Dziękuję.

Rozmawiał Tomasz Molski

Firmy zainteresowane ofertą LFPK zapraszamy do kontaktu:
tel. (068)3239600 oraz na www.lfpk.pl
lub <https://www.facebook.com/Lubuski.Fundusz.Poreczen.Kredytowych>.

DANE GOSPODARCZE W UJĘCIU BRANŻOWYM W 2024 ROKU

GUS przedstawił szczegółowy obraz sytuacji gospodarczej w branżach w Polsce za okres I – VIII 2024 roku. Dane te pozwalają na ocenę, które sektory gospodarki radzą sobie najlepiej, a które zmagają się z trudnościami.

Sektory związane z inwestycjami, takie jak budownictwo czy produkcja wyrobów z drewna, odnotowały znaczący wzrost wynagrodzeń. Z kolei branże konsumpcyjne, jak produkcja odzieży czy gastronomia, zmagają się z mniejszymi dynamikami.

Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w analizowanym okresie o 0,4% r/r. W budownictwie produkcja spadła w ujęciu rocznym o 6,4%.

Zatrudnienie i płace

Zatrudnienie w całym sektorze przedsiębiorstw w okresie I-VIII 2024 r. było o 0,3% niższe niż rok wcześniej i wyniosło średnio 6 508 tys. osób. W samym przemyśle zatrudnienie spadło r/r o 1,0% (do 2 725 tys. osób).

W okresie I-VIII 2024 roku zatrudnienie zmniejszyło się w takich branżach, jak m.in.: produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 6,5%); produkcja odzieży (o 5,4%); produkcja urządzeń elektrycznych (o 4,8%). Z kolei wzrost zatrudnienia zanotowały m.in.: produkcja pozostałego sprzętu transportowego (o 5,3%); zakwaterowanie i gastronomia (o 4,8%); handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa (o 4,1%).

Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w okresie pierwszych ośmiu miesięcy 2024 roku wyniosło 8 169 PLN i było wyższe o 11,6% niż przed rokiem. We wszystkich analizowanych przez GUS branżach (poza wydobywaniem węgla ze spadkiem o 0,1%) płace wzrosły. Wśród branż notujących największe wzrosty wynagrodzeń w całym sektorze przedsiębiorstw są m.in.: budowa budynków (wzrost o 19,7%); produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (wzrost o 16,7%); administrowanie i działalność wspierająca (wzrost o 15,4%), produkcja odzieży

i produkcja napojów (wzrost o 14,9%). Wśród branż o najwyższych poziomach wynagrodzenia w okresie stycznia-sierpień 2024 roku znalazły się m.in. informacja i komunikacja (13 561 PLN); wydobywanie węgla (12 596 PLN). Z kolei najniższe wynagrodzenia wypłacano m.in. w produkcji odzieży (5 298 PLN); zakwaterowaniu i gastronomii (6 035 PLN), czy produkcji mebli (6 128 PLN). Sprawdź także >>> Zatrudnienie i płace w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2024

Produkcja i wydajność

Produkcja sprzedana przemysłu w okresie I-VIII 2024 roku wzrosła o 0,4% w ujęciu rocznym. Produkcja budowlana spadła o 6,4% r/r.

Wzrost produkcji przemysłowej widoczny jest w takich branżach, jak m.in.: produkcja pozostałego sprzętu transportowego (wzrost o 12,2%); gospodarka odpadami, odzysk surowców (wzrost o 10,2%). Spadki produkcji dotknęły z kolei takich branż jak np. produkcja urządzeń elektrycznych (o 25,3%); wydobywanie węgla (o 13,8%).

Wydajność w przemyśle w okresie stycznia – sierpień 2024 roku wzrosła przeciętnie o 1,4% r/r. Wśród branż o największych wzrostach wydajności znalazły się m.in.: produkcja wyrobów z drewna, korka i wikliny (wzrost o 11,0%); produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 9,3%); gospodarka odpadami, odzysk surowców (o 9,1%). Z kolei największe spadki wydajności widoczne są m.in. w produkcji urządzeń elektrycznych (o 21,5%); wydobywania węgla (spadek o 13,7%).

Dane na temat kondycji branż w pierwszych ośmiu miesiącach 2024 roku pokazują, że gospodarka wciąż ma problem z wejściem na ścieżkę dynamicznego wzrostu. Rozczarowaniem były m.in. sierpniowe dane o produkcji przemysłowej i budowlanej – gorsze od oczekiwanych. Ponadto, opublikowane we wrześniu przez GUS dane na temat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym, handlu i usługach pozwalają przypuszczać, że w najbliższych miesiącach nie należy spodziewać się spektakularnych wzrostów. (oprac. Krajowa Izba Gospodarcza)

LUBUSKI PRZEMYSŁ – REALIZM PODEJŚCIA CZY PRZEWIDYWANIE KRYZYSU?

Czy w województwie lubuskim w ostatnim czasie występuje zjawisko spowolnienia gospodarczego? W pierwszej połowie 2024 roku, produkcja sprzedana przemysłu w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób wyniosła ponad 26 mld zł (w cenach bieżących). Jej wartość, licząc w cenach stałych, zmniejszyła się o niemal 4% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, kiedy region notował już spadek o prawie 3%. Może to więc świadczyć o narastających wyzwaniach, przed którymi stoi przemysł lubuski.

Spadek sprzedaży dotknął 17 działów przemysłu. Szczególnie mocno odczuli to przedsiębiorcy zajmujący się naprawą i konserwacją maszyn i urządzeń, którzy odnotowali spadek sprzedaży o niemal połowę. Również sektor energetyczny odnotowuje spadek – produkcja sprzedana w wytworzeniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę spadła o prawie 40%. Problemy odczuwają także firmy związane z produkcją skór i wyrobów skórzanych, odzieży oraz metali.

Wśród przedsiębiorstw notujących wzrost sprzedaży znajdowały się m.in. jednostki zajmujące się produkcją wyrobów tekstylnych, których produkcja sprzedana wzrosła w skali roku o ponad 12%. O blisko 10% wzrosła sprzedaż produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, a o ok. 6% produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczepe.

Widoczny jest także związek między wiel-

kością produkcji a zatrudnieniem. W pierwszym półroczu br. przeciętne zatrudnienie zarówno w przemyśle, jak i przetwórstwie przemysłowym było nieznacznie niższe niż przed rokiem. Zatrudnienie zmniejszyło się w wielu działach, które doświadczyły spadków sprzedaży – w niektórych przypadkach nawet o blisko 20%. Z drugiej strony, w branżach, które zanotowały wzrost produkcji sprzedanej, w większości przypadków zatrudnienie zwiększyło się. Zależności te, stanowiąc mogą sygnał dla regionu, który w dużej mierze opiera swoją gospodarkę na sektorze przemysłowym.

Optymistyczną informacją może być fakt, że w pierwszym półroczu br. wśród przedsiębiorstw przemysłowych (zatrudniających 50 i więcej osób) o ponad 10% wzrosły nakłady inwestycyjne. W przetwórstwie przemysłowym wzrost ten wyniósł blisko 22%. W tym samym czasie, w przemyśle rozpoczęto 244 inwestycje (o blisko 2% więcej niż

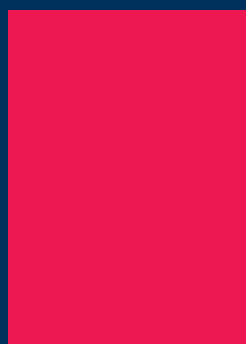
rok wcześniej), w tym 198 w przetwórstwie przemysłowym (o 6,5% więcej), a ich wartość kosztorysowa wzrosła ponad dwukrotnie. To mogłoby być oznaką, że przedsiębiorstwa przemysłowe, mimo trudności, dostrzegają potencjał i są skłonne inwestować w swój rozwój. Jednakże, wg badania koniunktury gospodarczej, jedynie 23% przedsiębiorców z przetwórstwa przemysłowego przewiduje wzrost inwestycji w porównaniu z ub. rokiem, a 39% zamierza utrzymać inwestycje na tym samym poziomie. Pozostali przewidują spadek poziomu inwestycji, w tym blisko 27% uważa, że ten spadek będzie poważny.

Iwona Goździcka

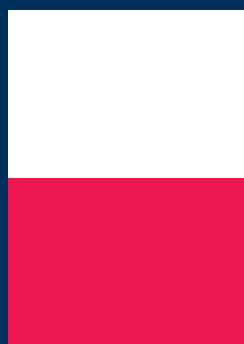

Urząd Statystyczny
w Zielonej Górze

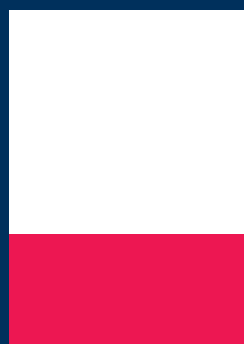
REKLAMA W GŁOSIE PRZEDSIĘBIORCY

1 strona
500 zł netto

1/2 strony
300 zł netto

1/3 strony
200 zł netto

Więcej informacji
oraz zamówienia:
Tomasz Molski
T: 696 007 665

E: t.molski@ziph.pl

**Kredyt
inwestycyjny
dla firm**

**Przedsiębiorco,
zainwestuj we
własny biznes!**

Masz pytania? Nie pozostawiaj ich bez odpowiedzi!

Tel. 604 088 506

GBS Bank

Dołącz do znajomych

Bank Polski

 www.gbsbank.pl

 Grupa BPS